

Toelichting AI Act en Legal Mind

Informatie over de toepassing en naleving van de AI Act voor Legal Mind

Legal Mind

September 10, 2025

1 Risicoclassificatie onder de AI Act

Legal Mind is geclassificeerd als niveau 3 (beperkt risico) volgens de AI Act. Het systeem wordt uitsluitend ingezet als ondersteunend juridisch hulpmiddel voor interne medewerkers en neemt zelf geen besluiten met rechtsgevolgen. Alle output wordt altijd door een jurist gecontroleerd. Om deze reden valt Legal Mind niet onder niveau 2 (“hoog risico”), aangezien het buiten gerechtelijke of bestuursrechtelijke context opereert.

2 Conformiteitsbeoordeling

Er is geen conformiteitsbeoordeling uitgevoerd voor Legal Mind. Als systeem met beperkt risico (niveau 3) is de conformiteitsbeoordelingsplicht niet van toepassing.

3 Geraadpleegde bronnen

Legal Mind maakt gebruik van alle Nederlandse rechtspraak, Nederlandse wetten, Eur-Lex, en eigen dossiers/bronnen. Het systeem is ontworpen om te groeien, en uitbreiding van bronnen is onderdeel van de visie van Legal Mind.

4 Gebruik, beperkingen en menselijke tussenkomst

AI-systemen zoals Legal Mind kunnen fouten maken, zoals onnauwkeurigheden, hallucinaties (verzonnen feiten) of onvolledige antwoorden, door beperkingen in databronnen of interpretatie van complexe queries. Legal Mind minimaliseert deze risico's via drie pijlers: inrichting van het platform, technische verbeteringen en gebruikersbegeleiding.

4.1 Inrichting van het platform

Legal Mind maakt gebruik van een containergebaseerde platformstructuur, specifiek ontwikkeld voor juristen. In tegenstelling tot generieke AI-systemen, die vaak als black-box functioneren en ongecontroleerde datavermenging riskeren, gebruikt Legal Mind strikte datascheiding per module (eigen documenten, dossiers, jurisprudentie, wetten via Eur-Lex). Dit zorgt ervoor dat queries alleen relevante data raadplegen, waardoor irrelevante of misleidende antwoorden worden voorkomen. Deze structuur bevordert feitelijke nauwkeurigheid.

4.2 Technische verbeteringen

Legal Mind past verschillende technieken toe om hallucinaties te verminderen, waaronder RAG (Retrieval-Augmented Generation). Met RAG wordt het beantwoordingproces verplicht gebaseerd op specifieke bronnen uit de dataset, in tegenstelling tot standaardmodellen zoals ChatGPT, die op algemene kennis vertrouwen en vatbaarder zijn voor hallucinaties. Deze methode verhoogt de betrouwbaarheid aanzienlijk en is een van meerdere technieken die Legal Mind toepast.

4.3 Gebruikersbegeleiding

De juiste begeleiding van juristen bevordert een effectieve werkwijze met AI. Legal Mind hanteert een drie-pilaren-systeem: Educate, Verify, Mitigate.

- **Educate:** Trainingen na 1-3 maanden praktijkgebruik, omdat praktijkervaring leidt tot betere kennisopname. Gerichte trainingen over platformgebruik en basistips worden gevolgd door verdiepingsmasterclasses over AI-fundamenten, praktische integratie in juridisch werk, en tips voor het verfijnen van queries om risico's zoals hallucinaties te identificeren.
- **Verify:** Output is traceerbaar via de RAG-methode met bronverwijzingen (bijv. dossier of wetsartikel). Juristen voeren systematische controles uit om onnauwkeurigheden op te sporen.
- **Mitigate:** Gebruikersfeedback wordt actief ingewonnen voor doorlopende modelverbetering en hertraining met juridische data. Demonstraties van de containerstructuur en verificatiemethoden bouwen vertrouwen op en faciliteren kritische evaluatie.

4.4 Menselijke tussenkomst (human oversight)

Legal Mind is ontworpen als ondersteunend juridisch hulpmiddel, waarbij alle output altijd door een bevoegde jurist wordt gecontroleerd voordat deze wordt toegepast in juridische processen of adviezen. Het systeem neemt geen autonome besluiten met rechtsgevolgen en is zo ingericht dat:

- elke door de AI verstrekte uitkomst herleidbaar is naar de geraadpleegde bronnen (via de RAG-methode),
- de gebruiker altijd de mogelijkheid heeft om suggesties van het systeem te negeren, corrigeren of aan te vullen,
- het systeem geen toegang heeft tot externe databronnen of functies waarmee het zelfstandig acties kan uitvoeren.

Door deze inrichting is er sprake van effectief menselijk toezicht, waarbij de menselijke professional eindverantwoordelijk blijft voor alle juridische beslissingen en adviezen.

5 Mogelijke risico's en bias

AI-systemen dragen risico's zoals bias en discriminatie, vaak voortkomend uit skewed trainingsdata, bijvoorbeeld historische datasets met raciale of genderongelijkheden. Legal Mind minimaliseert deze risico's door RAG en de containerstructuur, die zorgen voor data-isolatie. De visie van Legal Mind is niet om eindadviezen te geven, maar om inzicht te bieden in feiten via datasets van de Nederlandse staat, het Europees Parlement, of eigen geüploade bronnen van de jurist. Legal Mind richt zich continu op het bieden van feitelijke inzichten, waarbij de jurist het eindoordeel velt.